

og Sparerne mister nogle af deres Penge. Jeg vil dog mene, at her foreligger et Tilfælde, hvor det maa være Statens Pligt at træde til og søge at afhjælpe noget af al den Ulykke, som ganske uforskyldt er kommet over denne Mand, saaledes at han atter kan komme i Besiddelse af en Del af det Beløb, han har mistet.

Jeg vil gerne til Støtte for min Mening om, at Staten har nogen Pligt til at træde til ved en Lejlighed som denne og til i Almindelighed at træde til overfor Sparere, der mister en Del af deres Formue i en sammenbrudt Bank uden at have haft Lejlighed til at forsikre sig derimod, gøre opmærksom paa, at der er ydet et Stats-tilskud til de mange oppe i Vendsyssel, som har lidt Skade ved den Storm, der overgik Vendsyssel for nogen Tid siden, endskønt de vedkommende jo har haft Lejlighed til at forsikre sig mod Stormskade. Naar Staten her har kunnet træde til overfor Folk, der har Lejlighed til at forsikre sig, maa den ogsaa have nogen Pligt, selv om den ikke kan være meget stor, til at træde hjælpende til overfor de mange, der uden her at kunne forsikre sig har mistet deres Penge ved Sammenbrud i forskellige Banker.

Kammersgaard: Idet jeg i øvrigt skal udtale min Tilfredshed med det foreliggende Lovforslag, er der dog nogle Forhold, som jeg ønsker at henlede. Opmærksomheden paa. Rundt omkring paa Landet træffer man ret jævnlige Eksempler paa, at der ved de derværende Brugsforeninger er oprettet en saakaldt Indlaansafdeling, som benyttes paa den Maade, at Foreningens Medlemmer indlaaner deres Sparepenge, som saa forrentes af Foreningen, altsaa under det solidariske Ansvar, og anvendes som Driftskapital. Hvis Foreningen paa et givet Tidspunkt ikke har nogen Brug for den indskudte Kapital, bliver denne indsat i Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, og Foreningen faar den forrentet dér. Det Forhold, som saaledes finder Sted ved mange Brugsforeninger omkring paa Landet, er til gensidig Tilfredshed for begge Parter, idet Medlemmerne har let Adgang til at anbringe deres Sparepenge, og Foreningen faar let Adgang til Driftskapital, samtidig med at hele dette Forhold fremmer den kontante Betaling. Nu er jeg ikke ganske klar over, om dette Forhold vil blive underkastet Statens Tilsyn efter Bestemmelserne i det foreliggende Lovforslag. Man maa jo nemlig huske paa, at det kun er meget smaa Beløb, der anbringes paa den Maade, ja, ofte er

den samlede Sum for den enkelte Forening kun nogle ganske faa Tusinde Kroner, 3 000, 5 000, 10 000 Kr. — det er det almindelige. Saa er dertil yderligere at bemærke, at disse Indlaansafdelinger i Brugsforeninger tidt danner Grundlaget for eller Begyndelsen til de saakaldte Andelskasser, som nu er omtalt fra denne Talerstol af flere ærede Medlemmer, og som det jo har været Meningen skulde inddrages under Lovforslagets Bestemmelser. Det er ofte sagt herfra, og det er ingen Hemmelighed, at Andelskassernes Ledelse meget ønsker at fritages for det Tilsyn, som er foreslaaet, ikke fordi man fra Andelskassernes Side ønsker at undgaa Tilsyn, aldeles ikke, men fordi man ønsker et Tilsyn, der er mere stemmende med disse Kassers hele Virkemaade. Jeg henstiller til den højtærede Minister og til det Udvalg, der faar med dette Lovforslag at gøre, om der ikke under en eller anden Form kunde findes kontrolerende Bestemmelser af en egen Art for disse Andelskassers Vedkommende, eller om de maaske skulde undergives det samme Tilsyn, som Sparekasserne i Almindelighed er undergivet.

Samtidig vil jeg gerne henstille til Overvejelse, om det ikke vilde være heldigt, om det blev lovfæstet i denne Banklov, at alle Valg til Repræsentantskab og Bestyrelse blev foretaget ved Forholdstalsvalg. Der er nemlig, synes jeg, noget meget utiltalende ved, at en stor Aktionærgruppe fuldstændig kan hindre en mindre Aktionærgruppe i at gøre sig gældende i Bankens Ledelse. Derved lukkes mange Gange en gavnlig Kritik ude, saaledes at det bliver Storkapitalen, der bliver dominerende i Bankens Ledelse og hele Virksomhed. Jeg ved et ganske bestemt Tilfælde, hvor det har vist sig, at dette Forhold har haft meget uheldige Følger. Der er gentagne Gange sagt heroppe fra, at der er mange Bankkrak, der er afsløret. Jeg kunde have Lyst til at tilføje: Ja, men hvad er der ikke foregaaet, og hvad foregaar der ikke, som aldrig kommer til Offentlighedens Kundskab? Jeg kunde ønske at nævne Eksempler paa Ting, som jeg ved er foregaaet i en Bank, — ikke en Bank, der har Hjemsted i Aarhus, selvfølgelig —, og som kan tjene til afskrækkende Eksempel for mange andre. Jeg tror, det var det ærede Medlem Hr. Sven, som meget stærkt kritiserede Bestemmelsen i § 9, 5te Stykke, hvori det hedder, at saafremt et Medlem af en Banks Bestyrelse eller Direktion, en Filialbestyrer o. s. v. udpeges til paa Bankens Vegne at føre Tilsyn med et af Bankens finansieret Foretagende, maa den paa-